

DOSSIER

20 de novembre de 2017

DIA UNIVERSAL DE LA INFÀNCIA

“No pot haver-hi una revelació més intensa de l'ànima d'una societat que la forma en què tracta els seus xiquets i xiquetes.”

**Nelson Mandela, expresident de Sud-àfrica
i Premi Nobel de la Pau**

“Una persona és una persona,
no importa que siga xicoteta.”

Dr. Seuss, autor infantil

Cada generació de xiquets i xiquetes oferix a
la humanitat la possibilitat de reconstruir el
món de la seua ruïna.”

**Eglantyne Jebb, fundadora de Save the
Children**

“La humanitat deu als xiquets i xiquetes el millor que té, i
per tant, han d'ocupar un lloc preferent en la societat,
sobre la qual recau la responsabilitat d'assegurar el seu
futur.”

***The rights of the child.* PWN Varsòvia 1986**

Índex

QUÈ CELEBREM?

LA TRAJECTÒRIA DE LA CONVENCIO

PER QUÈ EL CELEBREM?

QUINS OBJECTIUS PERSEGUIM?

DRETS DE TOTES LES XIQUETES I XIQUETS

EL DRET DE PARTICIPACIO

COM EL CELEBRAREM?

COM EL DIFONEM?

QUI L'ORGANITZA?

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A REALITZAR

- Infantil
- Primària
- Secundària

QUÈ CELEBREM?

“Els drets humans comencen amb els drets de la infància.”

El 20 de novembre de 1954, l'Assemblea General de Nacions Unides (ONU), en la resolució 836 (IX), va recomanar que s'instituïra en tots els països el Dia Universal de la Infància amb la finalitat de:

- Fomentar la fraternitat i comprensió entre els xiquets i xiquetes del món sencer.
- Promoure el benestar de totes les xiquetes i xiquets.
- Fomentar el coneixement i desenvolupament dels Drets de la Infància.

Amb esta celebració del dia 20 de novembre es commemora, a més, dos grans esdeveniments de Nacions Unides: la Declaració dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta en 1959 i la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la Xiqueta de 1989.

La Declaració dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta va ser proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1959 amb la finalitat que totes les xiquetes i xiquets del món pogueren tenir una infància feliç i gaudir, en el seu propi benefici i en bé de la societat, dels drets i llibertats que en ella s'enuncien. S'insta els pares i mares, els homes i dones individualment, les organitzacions particulars, autoritats locals i governs nacionals, que reconeguen estos drets i lluiten per la seua observança amb mesures legislatives i d'una altra índole, adoptades progressivament.

La Convenció dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, és un conjunt de normes acordades que han de respectar tots els països que la van signar i ratificar (Espanya la va ratificar el 30 de novembre de 1990). Elaborada al llarg de 10 anys de treball internacional, els seus articles proposen noves aportacions als continguts de la Declaració dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta de 1959. Fonamentalment avança en l'aspecte jurídic ja que, en ratificar-la, els estats participants adquirixen l'obligació legal de donar-li compliment en els seus territoris. A més, la Convenció va establir la creació del Comité dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta, dependent de Nacions Unides, que dóna seguiment periòdic al compliment, assoliments i reptes pendents de cada nació en matèria de drets d'infància.

És un tractat internacional de 54 articles que aprofundix en els drets dels xiquets i xiquetes i reafirma la necessitat de proporcionar-los atencions i assistència especials en raó de la seua vulnerabilitat; subratlla de manera especial la responsabilitat primordial de la família pel que fa a la protecció i assistència; la necessitat de protecció jurídica i no jurídica del xiquet i de la xiqueta abans i després del seu naixement; la importància del respecte dels valors culturals de la comunitat, i el paper crucial de la cooperació internacional perquè els drets de xiquets i xiquetes es facen realitat.

LA TRAJECTÒRIA DE LA CONVENCIO DELS DRETS DEL XIQUET I DE LA XIQUETA FINS HUI

La Convenció sobre els Drets dels Xiquets i les Xiquetes (CDN) es va aprovar el 20 de novembre de 1989. Des de llavors, milions de xiquets i xiquetes han nascut i crescut amb els seus drets reconeguts i emparats en este notable document.

Durant estos anys de vigència de la Convenció s'han adaptat lleis, reforçat sistemes i consolidat capacitats perquè es convertisca en part integrant de les legislacions i de la cultura dels estats que l'han ratificat; és a dir, tots els membres de les Nacions Unides, excepte Somàlia, Estats Units i Sudan del Sud.

En molts països, rics i pobres, la Convenció sobre els Drets dels Xiquets i les Xiquetes ha posat en marxa un procés de canvi social, i ha assentat les bases perquè en tots els llocs del món es complisquen els drets dels xiquets i les xiquetes. Per tant, la celebració del seu aniversari suposa un esdeveniment d'abast mundial.

En les últimes dos dècades, la causa dels drets de la infància ha tingut un notable impuls i s'ha ampliat fins a convertir-se en tot un moviment en què participen milions de menors i d'organitzacions de diferent índole a tot el món. Precisament, una de les característiques fonamentals de la Convenció és la seua capacitat per a implicar i involucrar tota classe de persones, des del funcionariat fins a la ciutadania, des d'alts mandataris i mandatàries fins a les famílies i, per descomptat, els xiquets i les xiquetes.

Hui dia podem dir que la defensa i garantia dels drets de la infància no és una causa abstracta. El caràcter vinculant de la Convenció per als estats que l'han ratificat implica que és la seua obligació garantir-ne el compliment. Per tant, en la lluita per aconseguir que els drets de la infància es facen realitat, no es tracta que els governs adquirisquen nous compromisos, sinó que complisquen amb el que ja s'han compromés.

Dos dècades de drets reconeguts és temps suficient per a fer balanç d'alguns progressos realitzats per eixe terç de la població mundial que constituïx la infància:

MORTALITAT INFANTIL: En els últims vint-i-cinc anys, la mortalitat neonatal s'ha reduït a quasi la meitat: de 5 milions en 1990 a 2,7 milions en 2015.

Abans de complir cinc anys 5,9 milions de xiquets i xiquetes moren a l'any (11 xiquets cada minut), la majoria per causes que es poden previndre. La major part d'estes morts té lloc a Àfrica subsahariana i a Àsia meridional. Entre 1990 i 2015, 236 milions de xiquets i xiquetes han mort abans de complir 5 anys.

NUTRICIÓ: En els últims 5 anys els casos de desnutrició crònica en xiquetes i xiquets menors de 5 anys han descendit de 169 a 159 milions. La majoria dels casos es donen a Àsia meridional. 3,2 milions de xiquets i xiquetes han rebut tractament contra la desnutrició aguda en 2015 (1,9 milions en situacions d'emergència humanitària). La taxa de recuperació ha sigut del 82%. A més, 270 milions de xiquetes i xiquets van rebre les dos dosis recomanades de suplement de vitamina A.

EDUCACIÓ: En el món hi ha uns 1.000 milions de xiquets i xiquetes que, per la seua edat, haurien d'estar en l'escola primària o en els primers anys de secundària. No obstant això, uns 263 milions de xiquets, xiquetes i joves no van a escola (pobres o minories ètniques, amb diversitat funcional, etc.). Perquè tots els xiquets i xiquetes veren realitzat el seu dret a l'educació bàsica, en 2030 els sistemes educatius haurien d'acollir 619 milions de xiquets i xiquetes més de 3 a 15 anys d'edat. En 2015, 64 països han introduït programes d'educació preescolar (12 més que en 2014) i 61 països han implementat polítiques d'educació inclusiva dirigides a xiquetes i xiquets que viuen amb diversitat funcional (davant de 52 en 2014).

Estos avanços ens demostren que és possible fer realitat el compliment de la Convenció per a tots els xiquets i les xiquetes del món. Així i tot, encara queda molt camí per recórrer. Hi ha tres grans desafiaments per als pròxims anys:

- L'impacte de la crisi econòmica global.

- El patiment dels xiquets i xiquetes involucrats en crisis humanitàries.
- Els reptes que implica el canvi climàtic.

PER QUÈ EL CELEBREM?

A més de voler fer efectiva la recomanació de l'Assemblea General de Nacions Unides, i de commemorar l'aniversari d'estes dos dates tan decisives per al benestar de les xiquetes i xiquets de tot el món, volem celebrar este dia en la ciutat de València :

- Perquè la Convenció dels Drets dels Xiquets i les Xiquetes:

És el principal èxit de la humanitat en matèria de drets humans per a les persones menors de 18 anys.

És el tractat internacional més ratificat de la història.

- Perquè, només per mitjà del coneixement i la posterior defensa d'estos drets de xiquets i xiquetes per part de les persones adultes, aconseguirem el seu compliment efectiu en tots els racons del món.
- Perquè cada vegada queda més palés en totes les societats “del Nord” que la sensibilització de tots els seus membres pels drets humans és tan vital per a les societats “del Sud” com les aportacions de fons públics, privats i particulars realitzades a estos països per mitjà de les organitzacions de desenvolupament.
- Perquè els xiquets, xiquetes, adolescents i jòvens també són ciutadans i ciutadanes, i hem de generar i perpetuar espais on expressen les seues realitats i manifesten les seues preocupacions conjuntament amb els adults.
- Perquè l'educació per al desenvolupament, la sensibilització i la promoció de valors universals com la igualtat, la justícia, la solidaritat i el respecte al medi ambient, sobretot entre la gent més jove, contribuïx també al desenvolupament humà d'estes societats anomenades del “primer món”, paral·lelament al seu desenvolupament

econòmic, i així les convertix en societats realment desenvolupades.

- Perquè dins del marc de la sensibilització, com més participatiu és el procés d'aprenentatge, més efectiu és, ja que només fent partícips els beneficiaris i beneficiàries d'estos projectes, és possible la vertadera assumpció dels valors que estos promouen.
- Perquè la creació i desenvolupament d'activitats que es perpetuen d'any en any en matèria d'educació per al desenvolupament, oferix un punt de suport molt important tant per a les institucions i organitzacions que les projecten i realitzen, com per a totes les persones que se'n beneficien.

QUINS OBJECTIUS PERSEGUIM ?

Amb la celebració en la ciutat de València del Dia Universal de la Infància pretenem:

- Mostrar a tota la societat valenciana la situació de la Infància de tot el món, a través dels ulls dels xiquets i xiquetes valencians.
- Festejar de forma lúdica l'aniversari de la Convenció, el major èxit de la història a favor dels drets humans de les persones menors de 18 anys.
- Fomentar el coneixement i la promoció dels drets de la infància per part de les mateixes xiquetes, xiquets i jóvens de València, d'acord amb les seues capacitats.
- Desenvolupar, per part de la infància i la joventut de València, valors i actituds solidaris, i augmentar l'empatia cap als problemes de la infància, tant dels llocs propers com dels més llunyans.
- Generar un espai de participació real, compartit amb les persones adultes, en el qual la gent més jove de la nostra

societat transmeta les seues opinions i desitjos per a la consecució d'un món més just.

- L'aportació de principis de l'educació per al desenvolupament, tals com la interdependència, les imatges i percepcions i la resolució pacífica de conflictes, a les xiquetes, xiquets i jóvens de València.
- La conscienciació de la societat valenciana sobre els drets de la infància i la situació de les xiquetes i xiquets de tot el món.

DRETS DE TOTES LES XIQUETES I XIQUETS

1. IDENTITAT. A un nom i una nacionalitat.
2. PROTECCIÓ CONTRA ABUSOS. A rebre protecció contra qualsevol tipus d'abús físic i/o mental.
3. PROTECCIÓ ESPECIAL PER ALS XIQUETS I XIQUETES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL. A rebre atenció especial si patixen algun tipus de diversitat funcional física o mental.
4. EDUCACIÓ. A rebre una educació bàsica i de qualitat.
5. SALUT. A gaudir de salut física i mental i a rebre assistència mèdica en cas de malaltia.
6. IGUALTAT. A rebre la mateixa atenció sense distinció de cap tipus, respectant les diferències.
7. PROTECCIÓ EN TEMPS DE GUERRA. A no participar en guerres ni patir-ne les conseqüències.
8. PROTECCIÓ EN CAS DE PRIVACIÓ DE LLIBERTAT. A rebre un tracte especial d'acord amb l'edat, en cas de privació de llibertat.
9. PROTECCIÓ CONTRA EL TREBALL PERJUDICIAL. A no ser explotats ni explotades en el treball i a no realitzar treballs perjudicials per a la salut o el desenvolupament.

10. FAMÍLIA. A gaudir i créixer en una família.

11. PARTICIPACIÓ. A participar activament en la societat i en tots els assumptes que l'afecten personalment.

12. JOC. A gaudir de la infància.

EL DRET DE PARTICIPACIÓ

La Convenció sobre els Drets dels Xiquets i les Xiquetes, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989 i ratificada per Espanya en 1990, reconeix a les persones menors el dret a la participació. S'agrupen sota este epígraf:

El dret de les persones menors a conèixer els seus drets.

El dret de les persones menors a participar de les decisions.

El dret de les persones menors a rebre informació dels assumptes que competixen a la seua intimitat.

El text de la Convenció dedica a la participació diversos articles:

- ❖ Art.12.1: “Els estats part garantiran al xiquet i xiqueta que estiga en condicions de formar-se un judici propi el dret d'expressar lliurement la seua opinió en tots els assumptes que li afecten, tenint en compte degudament les opinions en funció de l'edat i maduresa del xiquet o xiqueta.”
- ❖ Art. 13.1: “El xiquet i la xiqueta tindrà dret a la llibertat d'expressió; este dret inclourà la llibertat de buscar, rebre i difondre informacions i idees de tot tipus, sense consideracions de fronteres, ja siga oralment, per escrit o impresas, en forma artística o per qualsevol altre mitjà triat pel xiquet o xiqueta.”
- ❖ Art. 15.1: “Els estats part reconeixen els drets dels xiquets i xiquetes a la llibertat d'associació i a la llibertat de celebrar reunions pacífiques.”
- ❖ Art. 31.1: “Els estats part respectaran i promouran el dret del xiquet i de la xiqueta a participar plenament en la vida cultural

i artística i propiciaran oportunitats apropiades, en condicions d'igualtat, de participar en la vida cultural, artística, recreativa i d'esplai.”

Pel que al marc legislatiu espanyol es referix, la Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, que introduïx la condició de subjectes de dret per a les persones menors d'edat, en el preàmbul ja manifesta que concep les “persones menors d'edat com a subjectes actius, participatius i creatius, amb capacitat per a modificar el seu propi medi personal i social; de participar en la recerca i satisfacció de les seues necessitats i en la satisfacció de les necessitats de terceres persones”. Esta intencionalitat queda expressada de forma concreta en l'article 7 referit als drets de participació, associació i reunió:

"1. Les persones menors tenen dret a participar plenament en la vida social, cultural, artística i recreativa del seu entorn, així com a la incorporació progressiva a la ciutadania activa.

Els poders públics promouran la constitució d'òrgans de participació de les persones menors i de les organitzacions socials de la infància.

2. Les persones menors tenen el dret d'associació (...)

3. Les persones menors tenen el dret a participar en reunions públiques i manifestacions pacífiques (...)."

La Convenció sobre els Drets del Xiquet i la Xiqueta, ratificada per una gran majoria dels països desenvolupats, consagra la garantia d'uns nivells mínims de salut, educació, seguretat i vida familiar per a les persones menors que residixen en països industrialitzats.

Però la industrialització basada en una política de màxim benefici és responsable d'un procés d'urbanització que no té en compte les necessitats dels xiquets i xiquetes mentre no participen en el procés productiu. La integració massiva de la dona al món laboral i la pressió dels estereotips consumistes fa que l'atenció a les persones menors siga viscuda com una “càrrega” i integrada per la família amb “culpabilitat”. Tots estos canvis generen noves manques per a les quals és necessari implementar solucions la idoneïtat de les quals estarà -sens dubte- condicionada per la seua capacitat per a integrar les necessitats de tota la societat, de la qual les persones menors constitueixen un grup important (almenys un 20%).

Encara que els drets de participació de la infància són igualment reconeguts pel text de la Convenció, no s'han generat -de fet- els mecanismes que permeten concretar esta participació i fer-la viable. El mateix terme “infància”, que traduït significa “qui no té veu”, sembla, malgrat haver reconegut teòricament la seua capacitat de participació, representar amb claredat la situació de les persones menors pel que a participació es referix.

Definim el dret a participar com el dret que tenen els xiquets i xiquetes a ser respectats en la seua immaduresa. Que els xiquets i les xiquetes siguen ciutadans i ciutadanes amb drets i deures implica que la resta de la societat els consideren, no solament com a persones amb necessitats, sinó també com a persones amb sentiments i idees sobre com viuen eixes necessitats i com poden ser resoltes. Que les persones adultes coneguen quines són les necessitats dels xiquets i xiquetes implica posar en marxa un procés d'escolta activa en què la persona adulta no solament ha d'educar-los, sinó també aprendre d'ells i d'elles.

La participació implica l'assumpció de responsabilitats i l'adopció de compromisos. És per açò que entenem que per a participar és necessari haver après a fer-ho, si bé és cert que a participar només s'aprèn fent-ho.

Els guanys que els xiquets i xiquetes obtenen de la participació són nombrosos: aprenen l'exercici de drets i responsabilitats, aprenen actituds democràtiques, adquireixen una consciència de grup, se senten implicats en el futur de la societat en què viuen.

Els guanys que la societat obté de la participació infantil són igualment nombrosos: conèixer de manera fiable les necessitats i demandes dels xiquets i xiquetes, educar la ciutadania perquè participe de forma responsable en el manteniment i desenvolupament de l'entorn, generar actituds democràtiques en la resolució dels conflictes, etc.

Però els xiquets i les xiquetes són, més que el nostre futur, el nostre present, i tenen ple dret a compartir amb les persones adultes la responsabilitat de la implicació activa en tots els processos que hi tinguen a veure directament o indirectament. En conseqüència, caldrà possibilitar la creació de mecanismes que en faciliten la

participació i l'associació, a fi que es pugui sentir la seua veu i esta tinga efecte en les decisions que es prenen al seu voltant.

COM EL CELEBRAREM?

Amb l'organització d'un gran acte LUDICOEDUCATIU dirigit a totes les xiquetes, xiquets i jóvens de fins a 18 anys, que tindrà lloc el dissabte dia 19 de novembre, a la plaça de la Mare de Déu, des de les 10 fins a les 14 hores.

Durant este temps, a les persones adultes que assistisquen a l'acte acompanyant les xiquetes i xiquets:

- Se'ls facilitarà informació, tant de la situació de la infància en el món, com sobre la identitat i treball que realitzen les diferents ONG participants.
- Se'ls realitzarà una enquesta sobre els drets de les xiquetes i xiquets.

Per a les xiquetes, xiquets i jóvens que assistisquen a l'acte es realitzaran diferents activitats ludicoeducatives (jocs, tallers, murals, obra de teatre, etc...) sobre els drets de la infància, estructurades entorn de la agrupació de drets següent:

1. Supervivència
2. Desenvolupament
3. Protecció
4. Participació

Les diferents activitats que es desenvoluparan s'han adequat a dos grups diferenciats d'edats: persones menors de 6 anys i majors de 6 anys.

COM EL DIFONEM ?

Amb l'objectiu que, tant el significat de la celebració del dia 20 de novembre, com l'acte ludicoeducatiu que hem organitzat, siga conegut pel major nombre de menors i persones adultes de la ciutat de València, utilitzarem els mitjans i canals de difusió següents:

1. Elaboració d'un ampli dossier amb informació sobre l'origen de la celebració del Dia Universal de la Infància, el contingut d'allò que es commemora, les raons de celebrar-lo, els objectius que es persegueixen, la descripció i explicació de l'acte que s'ha organitzat i la ressenya de cadascuna de les entitats que participen en l'organització d'esta festa.

El dossier destinat als centres educatius inclou, a més, una sèrie de propostes d'activitats que s'han de realitzar en l'aula per a conèixer, aprofundir i practicar els diferents drets.

2. Impressió d'un cartell anunciador de la data que se celebra i de l'acte ludicoeducatiu organitzat.
3. Impressió d'un díptic, amb informació sobre el sentit de la celebració de la Convenció dels Drets dels Xiquets i les Xiquetes, per a la seua distribució.
4. Accés directe, per mitjà de la pàgina web de l'Ajuntament de València (www.valencia.es), a la informació sobre el Dia Universal de la Infància i de l'acte ludicoeducatiu de celebració.
5. Enviament a tots els centres escolars de la ciutat (escoles infantils, col·legis i instituts) dels materials gràfics, amb la finalitat d'informar totes les xiquetes, xiquets i jóvens (en funció de la seua capacitat) del significat de la celebració d'este dia, així com per a animar tots i totes a acudir i participar en l'acte de celebració a la plaça de la Mare de Déu. També per a proposar la realització de diferents activitats en l'aula amb l'objecte de contribuir que els xiquets i xiquetes de València coneguen millor els seus drets i el grau de desenvolupament que tenen.

6. Distribució de tots els materials a través d'altres servicis municipals i de les diferents ONG organitzadores.
7. Elaboració d'un manifest sobre els drets de la infància per part dels assistents a la festa a la plaça de la Mare de Déu, perquè siga llegit en finalitzar l'acte.
8. Difusió de l'esdeveniment a través de xarxes socials (Twitter i Facebook de l'Ajuntament i les organitzacions) i de WhatsApp, perquè es garantisca l'accés a la majoria de la ciutadania.

QUI L'ORGANITZA?

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

Regidoria de Benestar Social i Integració

Àrea de Desenvolupament Humà

Per a exercir les competències que corresponen a l'Ajuntament de València en l'atenció a les persones menors, la Regidoria de Benestar Social i Integració, a través de la Secció de Família, Menor i Joventut, articula les actuacions pertinents per a desenvolupar els diferents programes en matèria de prevenció, protecció i inserció de les persones menors.

Les actuacions que es realitzen en estos tres nivells van dirigides a evitar les causes que promouen el desajust social i familiar del xiquet o de la xiqueta i les repercussions en el seu desenvolupament personal, garantir els drets de la persona menor o adolescent, disminuir els factors de risc de marginació i procurar -sempre que açò siga possible- el manteniment en la seua família d'origen per mitjà del suport tant tècnic com material.

Els diferents programes i actuacions del programa municipal d'atenció a la infància s'estructuren entorn de tres grans blocs que es corresponen amb els tres nivells d'intervenció esmentats:

1. Prevenció (actuacions davant situacions de risc):

Difusió i promoció dels drets de la infància; activitats d'ocupació de l'oci i temps lliure; programa per a la detecció, prevenció i tractament de l'absentisme escolar; Servei Especialitzat d'Atenció a la Família i Infància (SEAFI); prestacions de suport a la intervenció tècnica amb famílies (ajudes de menjador escolar, prestacions de protecció); Centre de Dia per a Joves; Punt de Trobada Familiar.

2. Protecció (actuacions en situacions de desemparament):

Propostes a la Generalitat Valenciana d'aplicació de mesures de protecció, realització dels informes d'idoneïtat, intervenció tècnica amb la família, realització d'informes de seguiment en els acolliments familiars en família extensa.

3. Inserció (actuacions davant situacions d'inadaptació):

Programa d'aplicació de mesures judicials amb menors al medi obert.

D'altra banda, a través de la Delegació de Servicis Socials es canalitzen nombroses accions de suport a la infància i joventut per mitjà de programes de cooperació internacional per al desenvolupament, sensibilització social i educació per al desenvolupament, taules de solidaritat i intervenció en l'àmbit de l'acció social.

❖ ACNUR Comunitat Valenciana

L'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) és un dels principals organismes humanitaris del món. Es va crear en 1951 per a proporcionar protecció internacional a les persones refugiades i buscar solucions duradores per a estes. En reconeixement a la seua tasca, ACNUR ha rebut el Premi Nobel de la Pau en 1954 i 1981 i el Premi Príncep d'Astúries de Cooperació Internacional en 1991.

En les emergències, ACNUR presta ajuda humanitària a les persones refugiades per a proporcionar-los unes condicions de vida dignes. ACNUR treballa per a persones refugiades, retornades, desplaçades i apàtrides a través de l'assistència mèdica, sanitària i

educativa, realitzant programes especials per a dones, xiquets i xiquetes.

❖ COMITÉ ESPANYOL DE L'ACNUR (ASSOCIACIÓ ESPANYA AMB ACNUR)

Des de 1993, el Comitè espanyol de l'ACNUR (Associació Espanya amb ACNUR) difon la realitat de les persones refugiades i les seues necessitats.

El suport a l'agència de l'ONU per a les persones refugiades es concreta en dos línies de treball: educar i sensibilitzar la societat civil sobre les causes que generen persones refugiades i desplaçades, la seua realitat i les possibles solucions; i suscitar la col·laboració social i econòmica per a pal·liar les dificultats a què s'enfronten diàriament les persones refugiades.

La delegació a la Comunitat Valenciana va obrir les portes en 1997 en la ciutat de València. L'associació també difon les seues tasques en la pàgina web www.eacnur.org.

❖ AMNISTIA INTERNACIONAL València

Amnistia Internacional és un moviment mundial de voluntàries i voluntaris que treballa a favor de la prevenció de les pitjors violacions de drets humans que cometen els governs, els grups d'oposició i altres agents.

Al treballa principalment per a:

- Obtenir la llibertat de totes les persones empresonades de consciència, és a dir, totes les persones empresonades per les seues creences, origen ètnic, sexe, color o idioma, que no haja recorregut a la violència ni n'haja propugnat l'ús.
- Aconseguir l'abolició de la pena de mort i l'eradicació de la tortura.
- Posar fi a les execucions extrajudicials i a les "desaparicions" forçoses.

- Al s'oposa d'igual manera als abusos dels grups armats d'oposició, d'agents governamentals i d'empreses.
- Així mateix, treballa per a eradicar la pobresa dins d'una visió interdependent i unitària dels drets humans.

Amnistia Internacional és independent de tot govern, ideologia política, interès econòmic o credo religiós. Es finança amb subscripcions i donacions dels afiliats i afiliades i persones que col·laboren a tot el món. Ni sol·licita ni accepta finançament de cap govern.

Per a assegurar la imparcialitat cap grup de AI treballa casos i campanyes del seu propi país, a excepció del treball en el tema d'educació en drets humans, abolició de la pena de mort, persones refugiades i pressió sobre el propi govern perquè subscriba tractats internacionals de drets humans.

AI reconeix que els drets humans són indivisibles i s'esforça per promoure tots els articles de la Declaració Universal dels Drets Humans.

AI no és només una organització de denúncia, sinó que també treballa activament en la prevenció de possibles violacions de drets humans per mitjà de programes d'educació i campanyes de sensibilització.

Principis bàsics d'AI:

- Independència. Organització no sotmesa a control extern.
- Finançament no governamental.
- Neutralitat ideològica (política, religiosa, etc.) i imparcialitat.
- Recerques precises.
- Accions no referides al propi país (amb l'única excepció del treball sobre casos individuals).
- Universalitat.
- Moviment internacional.
- Defensa dels drets humans a tot el món, no limitat per criteris culturals, polítics o religiosos.

Amnistia Internacional a València:

El grup local de València es funda en 1979.

Hui dia compta amb aproximadament 3.000 sòcies i socis. Una part són activistes que es dediquen a treballar per l'organització sense percebre cap tipus de compensació econòmica. Estos voluntaris i voluntàries distribuïxen el seu treball en les àrees de: Campanyes, Jurídic-Refugiats, Educació en Drets Humans, Dones, Menors, Formació i Comunicació.

❖ CAU D'INFANTS

Cau D'Infants (Per la protecció de la infantesa) és una associació constituïda el 24 de novembre de 2009, amb registre CV-01-045370-V, sense ànim de lucre, amb domicili en el carrer del Baró de San Petrillo, 6-2, 46020 de València.

Cau d'Infants és membre de la Fundació de la Solidaritat i el Voluntariat de la Comunitat Valenciana (FUNDAR).

Han desenvolupat algunes de les seues activitats entorn de la infància en risc, treballant en col·laboració amb entitats com: Universitat de València, Universitat Nacional de Colòmbia, Save The Children, Amnistia-Delegació Valenciana-, ACNUR -Delegació València, Madrid i Sevilla-, Entreculturas-Delegació valenciana-, Associació Xarxa de Joves Palestins de Madrid, Associació Revolucionària de Dones d'Afganistan, Comissió d'Ajuda al Refugiat del País Valencià (CEAR), Centre d'Atenció al Refugiat CAR-Mislata, Comunitat Afganesa-seu Barcelona-.

Persegueixen els principis expressats en la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la Xiqueta de la Nacions Unides de 1989.

Els seus esforços estan encaminats a treballar per la infància en risc d'exclusió social, entre els quals destaquen la sensibilització, la divulgació, la formació i la cooperació destinats tots a l'àmbit autonòmic de la Comunitat Valenciana, nacional i internacional.

Treballen des de diferents àrees amb l'objectiu de divulgar la situació de risc d'exclusió en què viuen els xiquets i les xiquetes de diferents països, sense distinció d'orde polític, racial, social, cultural, lingüístic o religiós.

Per a aconseguir este objectiu desenvolupen iniciatives en l'esfera familiar i social de la infància en situació de conflicte. Realitzen activitats que en contribuïxen al seu objectiu com ara tallers, exposicions, cicles de conferències, concerts, trobades, cursos formatius i voluntariat.

La seua tasca està enfocada al públic infantil i juvenil que participa en les jornades de sensibilització, investides d'un caràcter pedagògic i didàctic, i està dirigida a centres educatius, entitats que treballen per la infància en risc, institucions que desenvolupen la seua labor per a usuaris i usuàries amb necessitats especials, centres de menors, etc.

Un altre aspecte que abasta Cau d'Infants (Per la protecció de la infantesa) és la col·laboració en xarxa per a la divulgació, sensibilització i actuació conjuntes de totes les activitats i programes d'entitats amb què compartixen el mateix fi. Esta associació no ha percebut ajudes econòmiques ni subvencions i actualment es finança amb les subscripcions de les persones que la van fundar.

❖ ENTRECULTURAS

Què és Entreculturas?

És una ONG de desenvolupament promoguda pels jesuïtes que naix en el Sud i que creu en l'educació com a instrument de desenvolupament personal i de transformació i canvi social.

Què fan en el Sud?

En Entreculturas creuen fermament que l'educació és un factor clau i imprescindible per al desenvolupament personal i dels pobles, per la qual cosa el seu treball en les zones més empobrides de Llatinoamèrica i Àfrica es dirigix principalment a oferir educació primària, secundària, alfabetització de persones adultes i formació

professional a la població que no té accés a una educació de qualitat.

El seu treball s'inspira i fonamenta en l'educació popular, l'educació per a ensenyar a llegir i pensar la realitat i reescriure la història personal i de les comunitats.

Volen portar l'educació al major nombre de persones, però també que la qualitat siga cada vegada major i que es dirigisca a la transformació social. Per a això, intenten no solament realitzar projectes puntuals, sinó també acompanyar processos formatius on l'educació i la promoció comunitària avancen unides i es complementen l'una a l'altra per a aconseguir plenament la inclusió de totes les persones en la vida social i laboral, així com garantir la participació democràtica de tots els ciutadans i ciutadanes en la realitat local i global.

Què fan a Espanya?

L'aposta per a fer possible un món més just per a tots i totes les persones que hi habitem, els porta igualment a posar tota la seua energia en la sensibilització de la societat del Nord perquè puguen transformar les seues estructures socials i polítiques i promoure una ciutadania activa que moga el canvi al costat de les persones del Sud en favor de la justícia.

Amb este objectiu de conscienciar i promoure la participació activa, realitzen campanyes educatives, campanyes amb mitjans de comunicació i recerques sobre la situació de l'educació en el món i el seu paper imprescindible en la construcció de societats justes. Les campanyes d'incidència política les duen a terme per a aconseguir que els governs assumisquen els compromisos internacionals en matèria d'educació i eradicació de la pobresa, a favor d'un món més just.

De la mateixa manera, creuen imprescindible que els xiquets, xiquetes i jóvens tinguen una educació que done resposta i transforme les problemàtiques que ocorren al món actualment, una educació que genere processos de sensibilització, solidaritat i compromís social. Esta línia de treball la desenvolupen en els centres educatius on realitzen formació per al professorat en

temàtiques i metodologies que els permeten integrar la conscienciació i el compromís solidari en l'aula. Xarrades i activitats de sensibilització amb xiquets, xiquetes i adolescents són altres de les activitats que duen a terme juntament amb l'elaboració de material educatiu sobre drets de la infància i drets humans, drets de les dones, interculturalitat, medi ambient –consum responsable i comerç just (per a tots els nivells educatius).

Realitzen un acompanyament tant al professorat que treballa i incorpora el material educatiu així com als “grups solidaris de joves”: joves implicats activament en el disseny i desenvolupament d'accions de sensibilització i activitats de solidaritat que es duen a terme en els mateixos centres educatius amb l'objectiu de transformar la realitat local i global.

Els socis i sòcies en el Sud:

El moviment d'educació popular Fe i Alegria i el Servei Jesuïta a Refugiats (SJR) són els principals socis i sòcies a Amèrica i Àfrica respectivament. Tots dos estan avalats per la serietat en el treball durant dècades.

Entreculturas és membre de la xarxa Fe i Alegria, una de les obres socials més rellevants del món en l'àmbit de l'educació amb un milió dos-cents mil alumnes repartits per 15 països. Per la seua banda, el SJR promou l'educació en la difícil realitat dels camps de les persones refugiades i desplaçades generats pels molts conflictes armats que encara estan actius.

El treball en xarxa:

Col·laboren estretament amb ALBOAN i altres ONGD espanyoles. Pertanyen a la Xarxa Xavier (ONGD vinculades a la Companyia de Jesús). Donen suport a campanyes conjuntes amb la Coordinadora de ONGD d'Espanya, coordinadores autonòmiques i locals i amb la plataforma XARXES. Són membres de la Campanya Mundial per l'Educació. Així mateix, pertanyen a la Coalició Espanyola per a acabar amb la Utilització de Xiquets i Xiquetes Soldat.

❖ FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE FAMÍLIES NOMBROSES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

QUÈ ÉS FANUCOVA?

La Federació d'Associacions de Famílies Nombroses de la Comunitat Valenciana (FANUCOVA) és una entitat sense ànim de lucre inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat Valenciana amb el núm. CV-02037471 i en el Registre General dels Titulars d'Activitats de Serveis i Centres d'Acció Social de la Comunitat Valenciana, que treballa en la defensa de les famílies nombroses portant la veu d'este col·lectiu davant les administracions públiques i entitats privades per a traslladar-los els seus problemes, inquietuds i necessitats.

A més, s'ocupa de fer valdre els drets d'este tipus de família i col·locar-les en el lloc que han d'ocupar en la societat.

Agrupa cinc associacions repartides en tota la Comunitat Valenciana: una a Alacant (ASAFAN), una altra a Castelló (FANUCAS) i tres a València (AVAFAM, MÁS DE DOS I ASFANA).

Totes estes lluiten unides per a aconseguir un major reconeixement social i una major protecció.

A Espanya existixen actualment prop d'1,1 milió de famílies nombroses; s'estima que més de 140.000 residixen a la Comunitat Valenciana, encara que només prop de 52.000 disposen del títol.

FANUCOVA compta amb prop de 8.000 famílies en les seues associacions (AVAFAM, MÁS DE DOS, ASFANA, ASAFAN I FANUCAS).

PROBLEMÀTICA

El col·lectiu de famílies nombroses, a causa de les responsabilitats familiars i educatives, no participa plenament en la vida social i té dificultats per a accedir als recursos socials i econòmics normalitzats.

D'altra banda, hi ha una greu manca d'informació sobre les ajudes existents, ja que estan repartides entre l'Administració central, l'autonòmica i la local, la qual cosa fa que no s'hi recórrega.

Per estos motius, FANUCOVA desenvolupa una sèrie de programes dissenyats amb l'única pretensió d'ajudar este col·lectiu a resoldre els problemes que els afecten, a facilitar al màxim el desenvolupament de les seues capacitats per mitjà de l'accés a activitats que els faciliten la conciliació familiar i laboral, i a aconseguir una millor qualitat de vida familiar. Estos programes es desenvolupen a través de FANUCOVA o de qualsevol de les associacions membres amb l'objectiu d'oferir una informació global i un assessorament personal a estes famílies i ajudar-los a obtenir tots els beneficis i ajudes a què tenen dret.

LA SEUA LABOR

Se centra a informar, assessorar i aconseguir beneficis econòmics i socials per al xiquet i xiqueta i tota la família. Per això, estes associacions expliquen els drets que els corresponen en matèria pública (aigua, impostos, transport, IBI, Seguretat Social, etc.) i els indiquen com accedir-hi.

OFERIXEN

Grans avantatges i descomptes en gas, llum, telèfon, assegurances, hotels, cinemes, cotxes... oferts per més de 30 empreses. Disposen d'acords amb diversos serveis d'assessorament i donen suport en qüestions de mediació familiar, educació dels fills i filles i formació dels pares i mares.

ORGANITZEN

Congressos, jornades i seminaris per a generar informació i coneixement sobre la realitat de les famílies nombroses i sensibilitzar la societat i els poders públics.

OBJECTIUS

- Defensar els drets de les famílies nombroses (Llei 40/2003).
- Reforçar el valor social de les famílies amb fills i filles.
- Aconseguir el reconeixement social de les famílies nombroses.
- Aconseguir majors beneficis públics i privats per a estes llars.

- Garantir-ne la igualtat d'oportunitats i la qualitat de vida.

ACCIONS

- Representació institucional per a traslladar les necessitats del col·lectiu.
  - Informació i assessorament a totes les famílies nombroses sobre els seus beneficis.
  - Activitats familiars, congressos nacionals (trobades de famílies nombroses de tota Espanya), concursos de fotografia familiar, jornades d'esquí, etc...
- Programa de Conciliació Familiar-Laboral (cursos d'estiu, tallers per als fills i filles) i Programa d'Escola de Pares i Mares (Cursos i xarrades de formació per als pares i mares en moltes temàtiques per a l'educació dels fills i filles.)
- PLA + FAMÍLIA: pla ofert a les famílies associades que sota el lema "ser més et costarà menys" posa a la seua disposició un conjunt d'avantatges en productes i serveis oferts per empreses de molts sectors, de forma que permeten a estes llars un considerable estalvi. El seu objectiu és donar suport econòmicament i socialment a estes famílies i protegir-les com a font de riquesa per al conjunt de la societat, per ser les que aporten capital humà bàsic per al desenvolupament econòmic i social del país.

❖ FUNDACIÓ EDUCO

ONG de Cooperació Global per al Desenvolupament que actua des de fa més de 25 anys a favor de la infància i en defensa dels seus drets, especialment el dret a rebre una educació equitativa i de qualitat.

Treballen a Espanya i en països d'Àfrica, Amèrica i Àsia per mitjà de projectes socials en què participen més de 550.000 xiquets i xiquetes i 150.000 persones adultes, per a promoure societats justes i equitatives que garantisquen els seus drets i benestar.

Desitgen un món en què els xiquets i xiquetes gaudisquen plenament dels seus drets i d'una vida digna.

Formen part de ChildFund Alliance, una de les principals coalicions internacionals d'ONG centrada en la protecció de la infància i present en els cinc continents.

El model de missió, visió, valors i principis es concep com els quatre pilars interdependents sobre els quals es recolzen totes les actuacions d'Educo. En este sentit cadascú complix una funció ben definida:

Missió

- Treballen amb xiquetes, xiquets i el seu entorn per a promoure societats justes i equitatives que garantisquen els seus drets i benestar.

Visió

- Un món on totes les xiquetes i els xiquets gaudixen plenament dels seus drets i d'una vida digna.

Valors

- Compromís social: treballen pel ben comú, entès com a construcció col·lectiva de la qual tots i totes som subjectes i responsables, que promou relacions justes i solidàries entre pobles, persones i cultures, en defensa de la dignitat humana.

- Equitat: l'acció s'orienta cap a una major justícia en els acords socials i cap a la promoció de les capacitats de les persones per a l'exercici de les seues llibertats.

- Respecte: reconeixen i defensen la riquesa de la diversitat humana com un valor imprescindible per a la cohesió social, la pau i la dignitat de les persones.

Principis

- No discriminació: el seu treball es fonamenta en el reconeixement que totes les xiquetes, xiquets i adolescents han de tenir l'oportunitat de gaudir dels seus drets independentment de l'origen nacional, ètnic o social, del sexe, idioma, religió, opinió política o posició econòmica, els impediments físics o qualsevol altra condició.
- Participació: totes les actuacions garantixen i promouen el dret a la participació de les xiquetes, xiquets i adolescents, i dels que els acompanyen, per a l'exercici ple de la ciutadania. Així mateix, promouen una cultura participativa.
- Transparència: basen la seua labor en l'honestedat, la responsabilitat i el màxim accés a la informació de la gestió de

recursos i l'impacte de les accions en què ens involucren, com a pilars d'una rendició de comptes social i econòmica.

- Dinamisme: amb capacitat d'adaptació i resposta per a actuar, així com creativitat per a innovar en la busca de la qualitat de la seua acció.

Per a més informació: www.educo.org

❖ JÓVENS Y DESENVOLUPAMENT

Jóvenes y Desarrollo (JyD) és una organització no governamental per al desenvolupament vinculada a l'àmbit salesià que des de 1988 col·labora i treballa intensament en la formació i educació integral dels xiquets, xiquetes i jóvens en països empobrits.

La seua finalitat és contribuir al desenvolupament d'estos pobles i promoure valors i actituds solidàries encaminades a generar un canvi en la nostra societat.

Actualment estan treballant en 95 projectes de cooperació en més de 25 països d'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia en les àrees de xiquets i xiquetes del carrer, centres escolars, suport en la formació del professorat, tallers de capacitació, escoles de formació professional, inserció sociolaboral i microempreses.

Per a donar suport humanament als projectes, Jóvenes y Desarrollo selecciona, forma i envia voluntaris als països on treballa.

A Espanya, centra la seua labor en l'educació per al desenvolupament. Duu a terme activitats de sensibilització destinades a l'àmbit formal i no formal, amb la finalitat de promoure l'educació en valors i actituds compromeses amb els països empobrits. Per a això, elabora materials didàctics tals com a exposicions, quaderns didàctics, DVD, etc.

Des de fa uns anys està en marxa el projecte Iniciativa Solidària, destinat a impulsar, valorar i reconèixer activitats solidàries de joves entre 12 i 20 anys. Este projecte reconeix els diversos gestos solidaris que es realitzen en els diferents ambients educatius

(mercat ambulant solidari, festival d'interculturalitat, Dia dels Drets Humans, etc.) per mitjà d'un certamen nacional anual en què poden concursar totes les iniciatives posades en marxa.

Més informació en www.iniciativasolidaria.org.

❖ **SAVE THE CHILDREN**

SAVE THE CHILDREN, és una organització no governamental que treballa des de 1919 per a la defensa i promoció dels drets de la infància, en el marc de la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la Xiqueta de Nacions Unides, i que lluita per un món més just per a tots els xiquets i xiquetes.

Atenen les necessitats dels xiquets i xiquetes i asseguren que les seues veus siguin escoltades. Aconsegueixen canvis duradors en la vida de milions de xiquets i xiquetes, fins i tot en aquells indrets als quals costa més arribar.

SAVE THE CHILDREN és la primera ONG independent d'infància. Compta amb organitzacions en 32 països que formen l'Aliança Internacional de STCH i està present en més de 120 amb un programa d'ajuda.

Treballen en totes les àrees que afecten la infància:

- Pobresa Infantil.
- Emergència i ajuda humanitària.
- Salut i nutrició.
- Educació.
- Protecció Infantil.

Açò ho fan mitjançant els següents programes:

- Cooperació internacional.
- Educació per al desenvolupament.

- Lluita contra la pobresa infantil: atenció educativa, oci i temps lliure, atenció psicològica i prevenció davant la violència infantil.
- Incidència política.

Lluïten pels drets de tots els xiquets i les xiquetes, allí on estiguen, sota qualsevol circumstància i independentment del seu origen. Xiquets i xiquetes als quals els ha tocat viure les situacions més complicades i que, sense accés als recursos més essencials, no poden gaudir dels seus drets com la resta.

Treballen des de fa més de 20 anys a Espanya amb la infància més vulnerable. Cada dia arriben a més de 5.000 xiquets i xiquetes a Andalusia, Catalunya, Comunitat Valenciana, Madrid i País Basc a través de programes que ofereixen una atenció integral als xiquets, xiquetes i les seues famílies, perquè la situació econòmica o d'exclusió social en què viuen no els impedisca gaudir plenament dels seus drets i capacitats.

Per a més informació sobre el treball de Save The Children i les formes de col·laboració possibles: www.savethechildren.es

❖ UNICEF Comité Comunitat Valenciana

UNICEF, el Fons de les Nacions Unides per a la Infància, va ser fundada en 1946. Com a organització de les Nacions Unides per a la infància, té el mandat, atorgat per l'Assemblea General, de promoure el compliment de la Convenció dels Drets del Xiquet i de la Xiqueta a tot el món.

UNICEF s'esforça per aconseguir que els drets contemplats en la Convenció es convertisquen en principis ètics perdurables i normes internacionals de conducta cap als xiquets i xiquetes i, així, es concreta en polítiques públiques apropiades que garantisquen els seus drets.

Així mateix, UNICEF lluita per a garantir que es done protecció especial als xiquets i xiquetes en les situacions d'emergència, respon oferint servicis singulars de resposta ràpida per a alleujar el

patiment dels xiquets i xiquetes i de les persones responsables de la seua cura.

UNICEF treballa en més de 150 països i territoris en vies de desenvolupament per a millorar les condicions de vida dels xiquets i les xiquetes, i avançar en el progrés de les seues vides des de la primera infància fins a l'adolescència.

UNICEF, que és el major proveïdor de vacunes per als països en desenvolupament, dona suport a la salut i la nutrició de la infància, el proveïment d'aigua i el sanejament de qualitat, l'educació bàsica de qualitat, així com la protecció de les persones menors contra la violència, l'explotació i el VIH/SIDA.

UNICEF està finançada íntegrament per contribucions voluntàries d'individus, empreses, fundacions i governs.

A Espanya, encara que la dimensió dels problemes de la infància en països industrialitzats no és comparable a la situació que patixen milions de xiquets i xiquetes en altres parts del món, existixen importants desafiaments en l'aplicació plena i efectiva dels seus drets. El treball d'UNICEF Comité Espanyol és promoure i defensar els drets dels xiquets i xiquetes que viuen en el nostre país i en cada autonomia.

Des d'UNICEF Comité Comunitat Valenciana duen a terme dos tipus d'accions:

- Les que tenen a veure amb la incidència política basada en el treball d'anàlisi i recerca sobre polítiques públiques i la situació de la infància a la Comunitat Valenciana.
- Aquelles centrades en l'educació sobre drets d'infància.

Emmarcat en el treball de seguiment de la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la Xiqueta (CDN), en 2014 van presentar el primer informe sobre la situació de la infància a la Comunitat Valenciana: *La Infància a Espanya 2014*. També treballen en un Pacte Autòmic per la Infància, en què fan una crida per a blindar els drets dels xiquets i xiquetes en un pacte social i polític, especialment davant l'impacte de la crisi econòmica.

També desenvolupen programes d'educació en drets d'infància, polítiques d'infància i esport per al desenvolupament. UNICEF Comité Comunitat Valenciana té també el mandat de

recaptar fons per a finançar els programes d'UNICEF en els països en desenvolupament, especialment en aquells assotats per les emergències, i de sensibilitzar la societat espanyola sobre la importància dels drets de la infància. Dins de la seua tasca de sensibilització, UNICEF Comité Comunitat Valenciana promou la participació infantil i l'educació per al desenvolupament entre la infància espanyola, la finalitat última de la qual és la ciutadania global i responsable.

Per a més informació sobre el treball de UNICEF i les formes de col·laboració possibles: www.unicef.es

APNADAH

Asociación de Padres para Niños y Adolescentes con Déficit de Atención y Hiperactividad

APNADAH es constituïx a València l'any 1999. És una entitat sense ànim de lucre, declarada l'any 2014 d'utilitat pública. Inscrita en el Registre Nacional d'Associacions amb el número 165466, en el Registre Provincial d'Associacions amb el número 10256 CV i en el Registre Autonòmic d'Associacions de la Comunitat Valenciana de Voluntariat amb el número CV-04-036827-V.

APNADAH és soci fundador de la FEAADAH (Federació Espanyola d'Associacions d'Ajuda al Dèficit d'Atenció amb hiperactivitat), fundada l'any 2002.

APNADAH representa més de 800 famílies els fills o familiars de les quals tenen el trastorn de déficit d'atenció amb hiperactivitat. Disposa d'una seu en el c/ de l'Arxiduc Carles, núm. 2, pta. 7, de València, on oferix atenció a les famílies i afectats, recull les seues necessitats i les trasllada a les diferents institucions públiques i privades amb què manté reunions periòdiques. Per a més informació: www.apnadah.org.

El TDAH és un trastorn d'origen neurobiològic que es caracteritza pel déficit d'atenció, la impulsivitat i/o la hiperactivitat. La persona amb este trastorn presenta problemes de concentració i d'atenció en les tasques que requerixen un esforç mental sostingut, i manifesta en molts casos un endarreriment acadèmic important; tot això provoca una baixa autoestima i fracàs personal. L'etapa infantil és el moment més idoni per a treballar amb els afectats i les famílies.

Un dels objectius primordials d'APNADAH és donar a conèixer el trastorn i la seua transcendència a la societat, a les administracions i als professionals implicats (professors, metges, etc.), ja que és pràcticament ignorat o desconegut. De fet, hi ha qui l'anomena *trastorn invisible*, i per això és fàcil confondre'n els símptomes amb el comportament que tindria un xiquet mal educat, nerviós, inquiet, etc. A més, tractem d'afavorir la integració dels afectats a través de plans de formació i tractaments en l'àmbit familiar, educatiu i mèdic. Un altre objectiu prioritari és promoure i col·laborar en les investigacions científiques que es duen a terme. En esta tasca de divulgació fem jornades, seminaris i conferències periòdicament.

APNADAH té com a objectiu informar, formar i conscienciar els docents, els educadors, els metges i la societat en general sobre la problemàtica del TDAH, per a afavorir la inclusió dels xiquets i xiquetes diagnosticats amb TDAH, millorar la seua qualitat de vida, evitar el rebuig en els centres educatius i els possibles casos d'assetjament escolar. Per a això, gràcies al pla de subvencions de l'Ajuntament "València Ciutat Educadora", APNADAH compta

actualment amb el Projecte Escoles 360⁰, a través del qual es fan

sessions de conscienciació i formació als docents, AMPA i estudiants per a afavorir la inclusió escolar dels xiquets i xiquetes en els centres educatius. Més informació en www.apnadah.org.

Des d'APNADAH es fan i promouen diverses activitats dirigides als xiquets, adolescents, jòvens adults i pares de fills amb TDAH:

- Atenció a famílies que necessiten orientació, informació i suport.
- Treballadora social.
- Educadora social.
- Escoles de pares, on es tractarà un tema relacionat amb el TDAH, l'educació, comunicació amb els nostres fills.
- Grup d'ajuda mútua (GAM) per a pares.

- Tallers d'autocontrol emocional i habilitats socials fets pels gabinets col·laboradors. Per a xiquets i adolescents.
- Projecte Escola 360⁰, per a docents, AMPA i alumnes.
- Projecte Punt de Trobada Adolescent, intervenció educativa transversal amb xavals de 13 a 17 anys.
- Col·laboracions amb la Universitat de València, Universitat Catòlica i CEU Cardenal Herrera València.
- Xarrades, jornades, ponències...
- Activitats lúdiques per a xiquets i adolescents, manualitats i percussió.
- Taules informatives.

ANAR

La Fundació ANAR (Ayuda a Niños y Adolescentes en Riesgo) és una organització sense ànim de lucre. Els seus orígens es remunten a 1970 i, des de llavors, es dedica, en el marc de la Convenció dels Drets del Xiquet de les Nacions Unides, a la promoció i defensa dels drets dels xiquets i adolescents en situació de risc i desemparament, per mitjà del desenvolupament de projectes tant a Espanya com a Llatinoamèrica.

La Fundació treballa des dels seus inicis amb les **Llars ANAR**, cases d'acollida per a xiquets i adolescents que no tenen un ambient familiar adequat.

En 1994, la fundació va inaugurar el **Telèfon ANAR d'Ajuda a Xiquets i Adolescents: 900 202 010**, una línia pionera a Espanya d'**ajuda gratuïta, confidencial** i que opera en tot el territori nacional les **24 hores** del dia durant tots els dies de l'any. Esta línia ofereix de manera immediata als menors d'edat ajuda psicològica, social i jurídica, quan tenen problemes o es troben en situació de risc.

La fundació treballa des de 1994 amb el **Telèfon ANAR de l'Adult i la Família: 600 505 152**, servici d'atenció dirigit als adults que necessiten ser orientats en temes relacionats amb els menors

d'edat i que, en molts casos, són la veu dels xiquets i xiquetes menors de 7 anys que no poden accedir a un telèfon per ells mateixos.

Des del 15 de gener del 2017, la Fundació ANAR gestiona l'atenció del **116 111**, Telèfon d'Atenció a la Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana.

Durant el 2016, les línies ANAR van rebre 23.069 telefonades procedents de la Comunitat Valenciana.

Conscients de l'ús creixent de les noves tecnologies per part dels xiquets i adolescents, la fundació ANAR va posar en marxa l'any 2007 el correu electrònic **ANAR** al qual es pot accedir a través de la nostra pàgina web **www.anar.org**. El **Xat ANAR**, operatiu des de 2015, és el nou canal a través del qual els xiquets, xiquetes i adolescents poden plantejar dubtes o problemes i rebre'n orientació.

Des de 2010 opera també el **Telèfon ANAR per a Casos de Xiquets Desapareguts**, número únic harmonitzat de la Unió Europea 116000. ANAR ofereix suport emocional a les famílies les 24 hores, assessorament jurídic i social, ajuda a les denúncies, connexió immediata amb la policia i la Guàrdia Civil, connexió en xarxa amb tots els 116000 d'Europa i ajuda i pistes a la investigació de casos criminals.

La Fundació, a través de la base de dades de les línies d'ajuda ANAR i la resta de programes, i gràcies als testimonis directes dels implicats, elaborem importants i reconeguts **informes i estudis** sobre la situació dels menors d'edat a Espanya, una informació que utilitzem per a adaptar accions formatives a **col·legis i instituts** per a l'alumnat, professorat, pares i mares, amb la intenció de previndre en problemàtiques com la violència de gènere, l'assetjament o ciberassetjament escolars, entre altres. Amb estos **informes, únics a Espanya perquè recullen la veu directa dels xiquets, xiquetes i adolescents**, fem treball d'**incidència política** en els òrgans de govern a nivell estatal, autonòmic i municipal, i defensem i promovem els drets dels xiquets i xiquetes a qui representem.

Amb la mateixa filosofia que a Espanya, la Fundació ANAR ha consolidat la seua presència a **Llatinoamèrica** impulsant l'obertura, en 1991, d'**ANAR COLÒMBIA** i, en 1994, d'**ANAR PERÚ** i **ANAR MÈXIC**, entitats jurídicament independents que compten amb llars d'acollida per a xiquets privats d'un ambient familiar. En 1998 s'obri a Lima el **Telèfon ANAR Perú**, i l'any 2011 va començar a funcionar el **Telèfon ANAR Mèxic**.

AVAF

La Asociación de Voluntarios de Acogimiento Familiar (AVAF), amb CIF G46588661, és una entitat sense ànim de lucre fundada el 23 de novembre de 1988 i declarada d'utilitat pública el 26 de març de 2004, que exercix la seua labor en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Fa més de 25 anys que treballem en l'àrea de la infància i de la família, i hem desenvolupat programes d'actuació tant preventius amb menors en situació de risc d'exclusió social i famílies multiproblemàtiques com de suport a menors i a famílies que es troben en situació d'acolliment familiar en totes les seues modalitats.

Entre els nostres objectius hi ha els següents:

- Reivindicar, salvaguardar i garantir els drets del menor perquè és una de les parts més vulnerables de la societat a fi de generar un entorn que facilite el desenvolupament personal i emocional en totes les dimensions.*
- Promocionar i desenvolupar l'acolliment familiar.*
- Sensibilitzar i conscienciar la societat de la realitat del menor en situació de desemparament.*
- Fer accions que faciliten la resolució primerenca de qualsevol problema que es detecte en l'entorn del menor.*
- Treballar en xarxa amb les entitats que compartixen les mateixes finalitats.*

- Donar suport a la família educadora, extensa, i al menor acollit en funció de les necessitats i recursos disponibles, acompanyar-los i orientar-los.*
- Atendre de manera especialitzada i individualitzada menors en situació de risc.*
- Sensibilitzar, promocionar, formar i organitzar el voluntariat.*

Actualment desenvolupem els projectes següents:

- Suport a famílies extenses i educadores i als menors acollits.
- Prevenció i suport a menors en risc d'exclusió social i famílies multiproblemàtiques.
- Sensibilització i captació de noves famílies educadores.
- Activitats d'oci i temps lliure per a menors acollits i en risc d'exclusió social.
- Investigacions relacionades amb la infància.

Més informació:

www.avaf.org.es

900 150 804

avaf.valencia@hotmail.com

avaf.castellon@gmail.com

avaf.alicante@gmail.com

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A REALITZAR

Amb la finalitat de poder celebrar tots junts el Dia Universal de la Infància proposem, a continuació, algunes activitats senzilles per a realitzar en l'aula i que poden contribuir a conèixer, aprofundir i practicar els drets que tenen reconeguts totes les xiquetes i xiquets del món.

Per a facilitar-ne l'ús, estan classificades per nivells educatius en infantil, primària i secundària. Moltes en poden ser adaptades per a xiquets i xiquetes més joves al grup corresponent, modificant convenientment alguns elements.

Per a realitzar estes activitats es pot aprofitar el mateix dia 20 de novembre, dia de la celebració, però també poden dur-se a terme en qualsevol altre moment. Com el dissabte 19 de novembre celebrarem l'acte LUDICOEDUCATIU a la plaça de la Mare de Déu, des de les 10.00 fins a les 14.00 hores, si les activitats es realitzen abans d'esta data, es pot proposar a l'alumnat que porte a esta celebració els resultats del treball i els exposarem. També es poden realitzar les activitats que us proposem i després animar-los que ens expliquen l'experiència en l'adreça electrònica derechosdelainfancia@yahoo.es.

ACTIVITATS INFANTIL:

Pel dret a una educació que canvie el món!

Oferim una activitat que celebra la possibilitat de tornar al col·legi cada any i rebre una bona educació. Et suggerim començar amb una breu explicació i diàleg en assemblea per a centrar el tema i

que, a continuació, l'alumnat acolorisca un xiquet o xiqueta amb qui vulguen anar a escola. Acompanyaran i seran acompanyats per xiquets i xiquetes a l'escola, com a símbol del que volem que ocorregui en el món.

Objectius

- Destacar la importància d'anar a escola per als xiquets i les xiquetes.
- Desenvolupar valors i actituds de respecte, responsabilitat i compromís.
- Celebrar l'oportunitat de tenir una bona educació.

Desenvolupament de l'activitat:

Proposem que es disposi l'espai en un rogle per a dur a terme un diàleg conduït en assemblea.

Què us agrada més de vindre a l'escola?

Fer amics i amigues, jugar, aprendre,...

La professora o professor, explica breument que no tots els xiquets i xiquetes poden anar al col·legi, i que per este motiu se celebra el Dia dels Drets de la Infància, per a tenir presents tots estos xiquets i xiquetes i com de necessari és que puguin anar a escola i tenir una bona educació.

Tu amb mi, jo amb tu

Es repartix una fotocòpia d'un model de xiquet o xiqueta a cada alumne o alumna perquè l'acolorisca i li done una identitat, un nom, un lloc d'origen, els anys que té, quants són en la família, què li agradaria ser de major, a què li agrada jugar...

A partir d'eixe moment tindrà una escola a la qual anar per a créixer feliç i complir els seus somnis. La dificultat dependrà de l'edat, (poden retallar-lo, posar-li pèl amb llana,...).

Gest: Tots i totes a escola!: es van alçant per a presentar a la resta de la classe el seu company o companya i pengen el dibuix en el cartell simbolitzant que acudixen junts i juntes a escola.

ACTIVITATS PRIMÀRIA:

Activitat 1. Vota pels teus drets! (3r i 4t primària)

Llegiu els drets dels xiquets i, una vegada explicats en l'aula, es realitzarà una votació a fi de conèixer quins són els més importants per a ells i elles. Aprofitarem la votació per a dialogar sobre la importància dels drets que resulten més votats.

TOTS ELS XIQUETS I XIQUETES DEL MÓN TENIM DRET:

- A un nom i a una nacionalitat. IDENTITAT.
- A rebre protecció contra qualsevol tipus d'abús físic i/o mental. PROTECCIÓ CONTRA ABUSOS.
- A rebre atenció especial tots els xiquets i xiquetes que pateixen algun tipus de diversitat funcional física o mental. PROTECCIÓ ESPECIAL PER A LES PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL.
- A rebre una educació bàsica i de qualitat. EDUCACIÓ.
- A gaudir de salut física i mental, i a rebre assistència mèdica en cas de malaltia. SALUT.
- A rebre la mateixa atenció sense distinció de cap tipus, respectant les diferències. IGUALTAT.
- A no participar en guerres ni patir els seus mals. PROTECCIÓ EN TEMPS DE GUERRA.
- A rebre un tracte especial d'acord amb l'edat, en cas de privació de llibertat. PROTECCIÓ EN CAS DE PRIVACIÓ DE LLIBERTAT.
- A no ser explotats ni explotades en el treball i a no realitzar treballs perjudicials per a la salut o el desenvolupament. PROTECCIÓ CONTRA EL TREBALL PERJUDICIAL.
- A gaudir i créixer en una família. FAMÍLIA.

- A participar activament en la societat i en tots els assumptes que ens afecten. PARTICIPACIÓ.
- A gaudir de la infància. JOC.

VOTACIÓ

-- IDENTITAT

-- PROTECCIÓ CONTRA L'ABÚS

--PROTECCIÓ ESPECIAL PER A PERSONES AMB DIVERSITAT
FUNCIONAL

-- EDUCACIÓ

--SALUT

--IGUALTAT

--PROTECCIÓ EN TEMPS DE GUERRA

-- PROTECCIÓ ESPECIAL EN CAS DE PRIVACIÓ DE LLIBERTAT

--PROTECCIÓ CONTRA EL TREBALL PERJUDICIAL

--FAMÍLIA

--PARTICIPACIÓ

--JOC

Activitat 2: **La declaració**

L'alumnat, una vegada haja conegut el valor d'estos drets per a la infància, haurà de realitzar el seu propi manifest on exigirà a la societat el seu compliment i explicarà per què són tan importants.

Activitat 3: **Tots i totes anem al col·legi?**

Una forma de conèixer i defensar els drets del xiquet i de la xiqueta és la Campanya Mundial per l'Educació, www.cme-espana.org:

- a) Cal que busquen testimonis d'altres xiquets i xiquetes que tinguen una altra vida diferent de la seua en els països empobrits.
- b) Cal que comparen un dia normal seu amb el d'estos xiquets i xiquetes i reflexionen sobre l'avantatge de què poden gaudir anant al col·legi.

Activitat 4: **Importància de l'educació**

(5é i 6é primària)

Durant la setmana els xiquets i xiquetes portaran notícies relacionades amb l'educació de la infància en el món. Una vegada tinguem un bon nombre de notícies, l'alumnat analitzarà els avantatges de l'educació per a les persones i com influïx en les seues vides el fet de tindre o no la possibilitat de formar-se, estudiar i anar a escola.

Activitat 5: **De major m'agradaria ser...**

Es plantegen a classe les preguntes següents:

- Què t'agradaria ser de major?
- Què creus que has de fer per a aconseguir-ho?

Una vegada hagen contestat, s'organitzen en 3 grups:

- a) grup roig: se'n pot fer sense saber llegir ni escriure
- b) grup verd: només se'n pot fer si saps llegir i escriure
- c) grup groc: si saps llegir i escriure se'n pot fer millor

Activitat 6: **Educació, oci i cultura**

ARTICLE DE LA CDN	ACTIVITAT	DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT	MATERIALS
Article 28: L'EDUCACIÓ Tens dret a l'educació. L'educació primària ha de ser obligatòria i gratuïta, i has de tenir facilitats per a poder tindre educació secundària o anar a la universitat. Els governs dels països han de col·laborar perquè açò siga una realitat a tot el món. Els càstigs en l'escola no han de ser humiliants ni indignes.	“JOCS DEL MÓN”	Habilitarem una zona en què proposarem diferents jocs del món. En cada joc explicarem les regles i de quin país són. Proposarem un joc que siga característic de la zona en què nosaltres vivim. <u>JOCS:</u> MIKADO (CHINA) SAMBORI (Roma) RANA (Egipte) TANGRAN (CHINA) JOCS LOCALS <u>MATERIALS:</u>	1. 2 Mikados. 2. SAMBORI. Guix i dos pedres. 3. RANA. Cistella, caixa i objecte per a llançar. 4. 2 Tangrans. 5. Fotocòpies grans amb l'explicació del joc.
Article 31: L'OCI I LA CULTURA Tens dret al joc, al descans i a les activitats recreatives i culturals.		1. 2 Mikados. 2. SAMBORI. Guix i dos pedres 3. RANA. Cistella, caixa i objecte per a llançar 4. 2 Tangrans. 5. Fotocòpies en gran amb l'explicació del joc.	

1. MIKADO

Definició:

Joc tradicional de Xina. Antigament les varetes eren d'ivori. Hui dia estes varetes solen ser de plàstic o de fusta. És un joc que exigix una gran habilitat motriu que es manifesta en un pols ferm, concentració i molta paciència per a agafar el màxim nombre d'escuradents d'un munt, sense que es moguen els altres.

Com s'hi juga:

1. Els jugadors i jugadores es col·loquen en cercle.
2. En el grup, es decideix quina fórmula utilitzen perquè isca el primer jugador o jugadora.
3. La persona que comença agafa les trenta varetes amb la mà, les recolza en el sòl o en una taula i solta els escuradents perquè s'escampin en un muntó desordenat.
4. Esta primera persona jugadora, anirà agafant amb molta cura un a un els escuradents.
5. Mentre n'està agafant un amb la punta dels dits, no pot moure cap escuradents del muntó. Pot retirar tants escuradents com puga sense moure'n la resta. Si això ocorre, el torn passarà al jugador o jugadora següent.
6. Per torns, cada jugador o jugadora va retirant escuradents del muntó central.
7. La partida acaba quan s'han rescatat del muntó tots els escuradents.
8. Cada jugador i cada jugadora agafa els escuradents que ha rescatat i seguint la puntuació, suma els punts.
9. Guanyarà el jugador o jugadora que haja obtingut la puntuació més alta.

2. EL SAMBORI

Definició:

El sambori és un antiquíssim joc que es practica amb un gràfic dibuixat en general en terra. Consta d'una base denominada "terra", després caselles numerades de l'1 al 9 i una arribada denominada "paradís" o "cel".

És un joc creat en l'edat mitjana per un monjo que, buscant la millor manera de comunicar-se amb el seu poble, va idear un joc aprofitant les propietats de plaer i alegria que produïx jugar. L'objectiu d'este monjo era que la gent jugara per a arribar al "cel", i nosaltres deduïm que després aplicaria altres tècniques educatives per a aconseguir adscriure la gent al seu credo.

Com s'hi juga:

En el cas del medi ambient podem deixar la base amb el nom "terra". Els nombres de l'1 al 9 els podem canviar per qüestions referides a l'ecologia, com per exemple:

Casella 1: escrivim la frase "contaminació sonora".

Casella 2: escrivim la frase "contaminació per residus industrials".

Casella: 3 escrivim la frase "malalties produïdes per la contaminació".

Casella: 4 escrivim la frase "amuntegament en la ciutat".

Casella: 5 escrivim la frase "falta de sistemes de clavegueram i aigua corrent potable).

Casella 6: ...

I així fins al 10, de forma que arribem a un objectiu que en comptes del "cel" podria ser la frase "salut ambiental".

Hi poden participar tots els jugadors i jugadores que vulguen.

Primer, s'ha de dibuixar un sambori a terra de manera que quede així:

Per a començar a jugar, tots els jugadors i jugadores han de tenir una pedra que siga més o menys plana. La persona que comence el joc tirarà la pedra a la primera casella. Si encerta, ha d'anar a peu coix en els nombres 1,2,3,6,9,10. En els nombres 4,5,7 i 8 ha d'obrir-se de cames sense xafar cap línia. No es pot xafar la casella on estiga la pedra. Quan arribe al final se n'ha de girar i ha de tornar al principi. Quan estiga en la línia anterior a la de la pedra, s'ha d'acatxar i agafar-la. La casella de la pedra no es xafa, s'ha de saltar. Si no ha xafat cap línia, ni se n'ha eixit i tampoc ha xafat el sòl amb els dos peus, torna a tirar a la casella següent. Per a fer açò, es torna a repetir el procés. Si no l'encerta, li toca al següent. Quan li torne a tocar, segueix per la casella on s'havia quedat. Si la vegada anterior va fallar en una casella, ha de tornar a repetir-la.

Guanya la persona que abans aconseguisca acabar el sambori. La modalitat principal del joc, és a dir, l'equilibri i la punteria no s'han d'alterar.

3. LA RANA

Este joc és molt antic. A Egipte, Grècia i Roma ja jugaven a algunes varietats del joc de la rana. Col·locaven a una altura elevada una àmfora, el contingut de la qual acabaven de beure; a continuació intentaven introduir per la boca unes pedres i aquell que no encertava a introduir-les pagava la beguda.

Com s'hi juga:

La taula de la rana es compon de: rana, molí, dos ponts i cinc forats. Cadascú té una puntuació assignada: la rana 50 punts, el molí 25 punts, el pont 10 punts i la resta de forats 5 punts. Cada jugador o jugadora llançarà deu discos per partida i estes partides es jugaran a deu tirades. La distància de llançament serà de 3,5 metres. Guanyarà el joc la persona que després dels deu llançaments obtinga la major puntuació.

4. EL TANGRAM

Definició:

El tangram (xinés: 七巧板, pinyin: qī qiǎo bǎn; "joc dels set elements" o "taula de la saviesa") és un joc xinés molt antic, consistent a formar siluetes de figures amb la totalitat d'una sèrie de peces.

Les 7 peces anomenades tans, que juntes formen un quadrat, són les següents:

5 triangles de diferents grandàries

1 quadrat

1 paral·lelogram romboide

Existixen diverses versions sobre l'origen de la paraula tangram; una de les més acceptades explica que la paraula la va inventar un anglès unint el vocable cantonès *tang* que significa “xinés” amb el vocable llatí *gram* que significa “escrit o gràfic”. Una altra versió narra que l'origen del joc es remunta als anys 618 a 907 de la nostra era, època en què va regnar a Xina la dinastia Tang d'on se'n derivaria el nom.

La divisió del quadrat per a formar les set peces del tangram no és fortuïta, sinó que obeeix a la influència d'esta figura geomètrica en l'antiga cultura xinesa.

No se sap amb certesa qui va inventar el joc ni quan, ja que les primeres publicacions xineses en què apareix el joc daten del segle XVIII, època en què el joc era ja molt conegut en diversos països del món. A Xina el tangram era molt popular.

Quant al nombre de figures que poden realitzar-se amb el tangram, la major part dels llibres europeus van copiar les figures xineses originals que eren tan sols uns centenars. En 1900 s'havien inventat noves figures i formes geomètriques i n'hi havia aproximadament 900. Actualment es poden realitzar amb el tangram al voltant de 16.000 figures diferents.

Hui dia el tangram no s'usa únicament com un entreteniment, s'utilitza també en psicologia, en disseny, en filosofia i particularment en la pedagogia. En l'àrea de l'ensenyament de les matemàtiques el tangram s'usa per a introduir conceptes de geometria plana, i per a promoure el desenvolupament de capacitats psicomotrius i intel·lectuals dels xiquets i xiquetes, ja que permet lligar de manera lúdica la manipulació concreta de materials amb la formació d'idees abstractes.

Com s'hi juga:

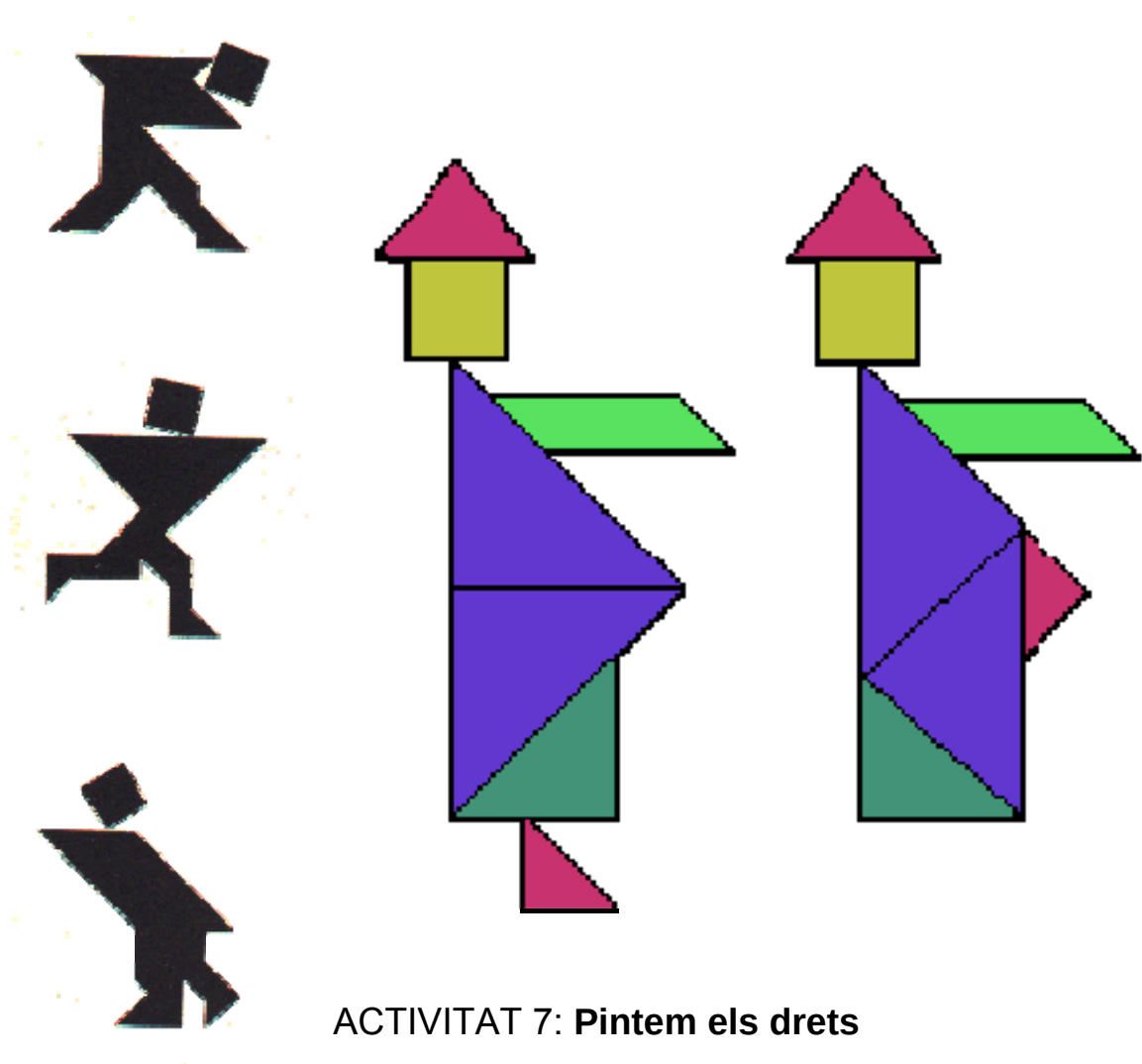
Amb estos elements, ni un de més ni un de menys, s'han de construir figures. A més, és un joc planimètric, és a dir, totes les figures han d'estar contingudes en un mateix plànol. A part d'açò, hi ha llibertat total per a elaborar les figures.

A vegades hi ha més d'una solució. Totes s'accepten mentre tinguen el mateix contorn.

El tangram xinès és un trencaclosques fàcil de construir, que s'obté dividint un polígon en quadrats, triangles, romboïdes, etc., tot depèn del model de tangram que vulguem obtenir. Com a passatemps per a construir figures utilitzant-lo com un trencaclosques s'han de seguir les següents regles :

- S'han d'utilitzar en cada figura totes les peces.
- No es poden superposar.

ACTIVITAT 7: Pintem els drets

Objectiu de l'activitat:

Conèixer de forma divertida a través dels dibuixos els drets del xiquet i la xiqueta.

Descripció de l'activitat:

Es lliura a cada alumne o alumna una fitxa on apareixen diferents dibuixos que ha de relacionar amb els drets de xiquets i xiquetes per a acolorir.

Una vegada acabat el treball individual, de forma conjunta es treballarà dibuix per dibuix per a relacionar i parlar dels diferents drets.

Es poden escriure en la pissarra els drets per a facilitar-ne la identificació amb els dibuixos.

Alternativa:

Es pot augmentar de grandària dels dibuixos de manera que es treballen en grups i fer un *collage* per a col·locar en classe.

Reflexió:

Esta activitat ens permetrà donar a conèixer a través dels dibuixos els drets bàsics dels xiquets i xiquetes.

Reflexionar per mitjà dels dibuixos amb altres exemples que pot anar donant l'alumnat durant la posada en comú; d'esta forma aconseguim acostar els seus significats al seu dia a dia.

ACTIVITAT 8: Pel dret a una educació que canvie el món!

Els convidem a participar en la construcció d'una escola que siga un espai on els xiquets i les xiquetes puguen rebre una bona educació. Treballaran per equips per a fer una escola a la qual cada any puguen tornar els xiquets i les xiquetes i trobar les condicions necessàries per a poder créixer, jugar i aprendre adequadament. Una escola on siguen persones respectades i benvolgudes, en la qual la seua seguretat i benestar siga més important que qualsevol altra cosa, perquè puguen desenvolupar-se amb salut, pau i dignitat.

Objectius:

- Comprendre la importància de rebre una bona educació.
- Descobrir que amb la participació de tots i totes fem que l'educació siga millor.

Desenvolupament de l'activitat:

Els nostres drets i deures

Proposem que es dispose l'espai en rogle per a dur a terme un diàleg conduït en assemblea. Què els agrada més quan tornen a l'escola després de les vacances? Fer amics i amigues, jugar, aprendre,...

S'explica breument que no tots els xiquets i xiquetes poden tornar al col·legi, i que per este motiu se celebra el Dia dels Drets de la Infància, per a tenir presents a tots estos xiquets i xiquetes i com n'és, de necessari, que tots puguen tornar a l'escola cada any i aprendre.

Els xiquets i les xiquetes, pel sol fet de nàixer, tenen uns drets que els permeten créixer amb felicitat. Alguns d'eixos drets són:

El dret a rebre un nom, perquè tothom us conega, tots teniu un nom veritat? Preguntem si tenen germans o germanes xicotetes i recorden el moment de triar el seu nom...

El dret d'anar a escola, per a aprendre, jugar, poder triar el que vulgueu ser de majors.

El dret a anar al centre mèdic quan esteu malalts o malaltes, per a poder créixer amb salut i força.

El dret a rebre afecte de les vostres famílies, a l'escola, dels vostres amics i amigues...

El dret a ser acceptats i acceptades com som. És igual el color del pèl, la roba, la forma de parlar, el barri en què viviu, si teniu la pell més fosca o més clara...

També tenim uns deures. Perquè es complisquen estos drets hem de col·laborar. Allò més important és respectar els drets dels i de les altres, tractar i acceptar totes les persones tal com són.

Aprenem i participem

L'alumnat, per equips, construirà una escola en què tots els xiquets i les xiquetes puguin tornar cada any i rebre una bona educació.

L'escola la faran per mitjà de dibuixos i missatges escrits que hauran d'elaborar (dibuixant, acolorint, retallant,...) per a després apegar dins del cartell.

Equip A: valors que hauria d'haver-hi en l'escola perquè tots i totes se senten bé i puguin aprendre. Per exemple, poden dibuixar i retallar una pissarra per a escriure-hi diferents missatges que puguin expressar de manera creativa.

Equip B: professors i professores (pensaran sobre les diferents matèries,...)

Equip C: xiquets i xiquetes (se'ls donarà un nom, edat, característiques físiques, gustos, situació familiar,...). Pensaran en un conjunt de xiquets i xiquetes de diferents orígens.

Equip D: recursos materials (llibres, material escolar,...).

Equip E: pares i mares.

Gest: Tots i totes fem una escola millor!

Cada equip ix al lloc on estarà penjat el cartell i explicarà a la resta dels companys i companyes les característiques de la seua contribució i la importància que en té per a crear una escola on tots i totes puguin sentir-se bé i aprendre.

Recursos:

- Retoladors, cinta adhesiva, folis, llapis de colors, paper de colors, tisores, cola, llana...

ACTIVITATS SECUNDÀRIA:

Activitat 1: Pregunta i investiga

Totes les organitzacions que participem en esta celebració trebalem d'una manera o d'una altra per la infància. Cal que l'alumnat busque informació sobre estes ONGD, la seua labor relativa a la infància i sobre la situació de compliment d'estos drets en el món, a Espanya i a València.

Activitat 2: Entre tots, tot

Distribuiu les agrupacions de drets entre les classes o cicles i que cada classe treballes esta agrupació, perquè el 20 de novembre representants de totes les classes vagen a les altres i expliquen en què consistix el grup de drets sobre els quals s'han informat.

Activitat 3: Tots i totes anem al col·legi?

Una forma de conèixer i defensar els drets de xiquets i xiquetes és la Campanya Mundial per l'Educació, www.cme-espana.org.

Cal que busquen testimonis d'altres xiquets i xiquetes que tinguen una altra vida diferent de la seua en els països empobrits.

Cal que comparen un dia normal seu amb el d'estos xiquets i xiquetes i reflexionen sobre l'avantatge de què poden gaudir anant al col·legi.

Activitat 4: Importància de l'educació

Durant la setmana han de portar notícies relacionades amb l'educació de la infància en el món. Una vegada tinguem un bon nombre de notícies, l'alumnat analitzarà els avantatges de

l'educació per a les persones i com influïx en les seues vides tindre o no la possibilitat de formar-se, estudiar i anar a escola.

Activitat 5: **Iguals i diferents**

Per a debatre en l'aula.

Saps què significa “discriminació”? Els éssers humans som iguals o som diferents? És el mateix “discriminació” que “diferència”? Definix els conceptes “racisme” i “xenofòbia”. Si no coneixes el seu significat, busca'l en un diccionari. Creus que la societat espanyola és racista o xenòfoba? Quines creus que són les causes del racisme i la xenofòbia?

Activitat 6: El racisme contra els immigrants (3t i 4t ESO)

Qüestionari sobre actituds davant el racisme i la xenofòbia:

1. Hui poca gent accepta obertament ser racista, però molta gent sent actituds de rebuig cap a determinats col·lectius de persones immigrants i per això és molt habitual sentir frases que comencen d'esta manera: “Jo no sóc racista, però...”. Completa la frase amb els teus propis sentiments o opinions.
2. De les diferents col·lectivitats nacionals presents a Espanya, tens algun sentiment concret cap a alguna? Si és així, argumenta en quins motius et bases per a tenir eixe sentiment.
3. Tens relació amb persones d'altres nacionalitats diferents a la teua? Quin tipus de relació?
4. Creus que podries emparellar-te i fins i tot casar-te amb una persona d'una altra nacionalitat i/o religió? Acceptaries que una persona de la teua família ho fera?
5. Estàs d'acord en què s'accepta molt millor la presència de gent estrangera rica i de persones europees residents a Espanya que la provinent d'altres continents que vénen a la recerca de treball o fugint de situacions de pobresa o opressió? A què penses que es deu esta diferent actitud?
6. Penses que tots els espanyols i espanyoles compartim la mateixa cultura, religió, ideologia, costums o manera de viure? Per

què tendim a parlar de les persones immigrants en conjunt com si formaren un bloc?

7. Saps quins llocs de treball solen ocupar les persones immigrants? Per què creus que exercixen eixos treballs? Per què les persones immigrants, especialment si estan indocumentades, solen cobrar salaris inferiors? Qui és el culpable de l'explotació que patixen?

8. Quins problemes creus que suposa la presència de persones immigrants a Espanya? Quins aspectes positius aporten?

ACTIVITAT 7: Debat sobre l'explotació infantil (Segon cicle de l'ESO i Batxillerat)

Objectiu de l'activitat:

Desenvolupar l'empatia de les persones que hi participen cap als xiquets i xiquetes que patixen explotació laboral.

Duració: 1 sessió de 50-60 minuts, aprox.

Materials: No es requerixen materials per a fer esta activitat.

Orientació i desenvolupament de l'activitat:

1. L'activitat pretén realitzar un debat entre l'alumnat sobre les dificultats que troben milions de xiquets i xiquetes per a assistir al col·legi i com estes dificultats fan que molts d'ells i d'elles acaben sent víctimes de l'explotació laboral.

2. Prèviament a la realització del debat seria necessari que:

- Tot l'alumnat, dies abans de realitzar l'activitat, ha d'arreglar informació sobre la problemàtica dels xiquets i xiquetes explotats laboralment i així tractar de contestar a les preguntes següents: Per què existix este problema? On es dóna? Qui el patix? Qui s'aprofita d'esta situació? Es pot fer alguna cosa? Poden trobar informació sobre este tema en la web de l'Organització Internacional del Treball

(http://www.ilo.org/global/themes/child_labour/lang--es/index.htm)

- Dividir l'alumnat en els grups següents:

Grup pares/mares/famílies: els i les alumnes que estiguen en este grup han de posar-se en el lloc de les famílies que no tenen ni la possibilitat ni els recursos per a enviar els seus fills i filles a escola, principalment les xiquetes, i es veuen en l'obligació de fer que els fills i filles treballen i guanyen una mica de diners per a poder sobreviure.

Grup ocupador/empresari: els i les alumnes que estiguen en este grup han de posar-se en el paper de l'empresa, el principal interès de la qual és obtenir el màxim rendiment i traure avant la producció de la seua fàbrica. Per a açò contracten fins i tot xiquets i xiquetes, ja que en molts països no hi ha legislacions que prohibisquen el treball de menors o, si n'hi ha, no es complixen.

Grup societat civil: els i les alumnes d'este grup han de posar-se en el lloc de les persones que defensen els drets humans i la construcció d'un món més just i solidari i que poden influir de manera decisiva en les decisions que prenen els governs.

- Els i les alumnes de cada grup, quan preparen la documentació, els raonaments, idees, dades... han de realitzar una anàlisi crítica sobre com la nostra forma de vida (la forma de consumir, de ser solidaris...) ajuda o no a resoldre la situació dels xiquets i xiquetes que patixen explotació laboral.
-

La persona que modera ha d'acordar amb els grups el temps de cada intervenció i controlar que es complisca.

Torn inicial perquè cada grup expose el seu parer.

Torns de rèplica per a cada grup. Els grups han d'acordar quants torns de replica hi haurà i estos seran supervisats per la persona que modera.

Torn final perquè cada grup expose les seues conclusions.

